

Ikt. sz.: MGB/14-2/2014.

MGB-3/2014. sz. ülés
(MGB-3/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottságának**
2014. szeptember 15-én, hétfőn, 11 óra 32 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Az ülés megnyitása	5
A napirend elfogadása	5
<i>A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvénynek az osztatlan közös tulajdonú földek használói érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat (T/385. szám)</i>	5
<i>Sallai R. Benedek (LMP) szóbeli kiegészítése</i>	5
<i>A kormány álláspontjának ismertetése</i>	7
<i>Kérdések, észrevételek</i>	8
<i>Sallai R. Benedek (LMP) válaszai</i>	9
<i>Dr. Andréka Tamás főosztályvezető válaszai</i>	11
<i>Szavazás a képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről</i>	14
<i>A kiskertek használati jogának további hasznosítása érdekében a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/526. szám)</i>	14
<i>Dr. Bárándy Gergely (MSZP) szóbeli kiegészítése</i>	14
<i>A kormány álláspontjának ismertetése</i>	15
<i>Kérdések, észrevételek, válaszok</i>	15
<i>Szavazás a képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről</i>	17
Egyebek	18
Az ülés berekesztése	19

Napirendi javaslat

1. **Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről:**
 - a) **A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvénynek az osztatlan közös tulajdonú földek használói érdekében szükséges módosításáról** szóló törvényjavaslat (T/385. szám)
(Sallai R. Benedek (LMP) képviselő önálló indítványa)
 - b) **A kiskertek használati jogának további biztosítása érdekében a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat (T/526. szám)
(Dr. Bárándy Gergely, dr. Legény Zsolt, Harangozó Gábor István, Bangóné Borbély Ildikó, Demeter Márta, Heringes Anita és dr. Józsa István (MSZP) képviselők önálló indítványa)

2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Font Sándor** (Fidesz), a bizottság elnöke

Farkas Sándor (Fidesz), a bizottság alelnöke
Magyar Zoltán (Jobbik), a bizottság alelnöke
Gyórfy Balázs (Fidesz)
Pócs János (Fidesz)
Vantara Gyula (Fidesz)
Földi László (KDNP)
Kónya Péter (független)

Helyettesítési megbízást adott

Horváth István (Fidesz) Vantara Gyulának (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Andréka Tamás főosztályvezető (Földművelésügyi Minisztérium)

Megjelentek

Dr. Nagy Olga főosztályvezető-helyettes (Földművelésügyi Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 32 perc)

Az ülés megnyitása

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait, köszöntöm a munkánkat segítő tisztviselőket, köszöntöm mindazokat, akik figyelemmel kísérik bizottságunk nyílt ülését, köszöntöm a napirendi pontokhoz érkezett előadókat és köszöntöm a sajtó képviselőit.

A napirend elfogadása

A napirendtervezet a szokásos módon kiküldésre került a bizottsági tagok részére. Kérdezem, hogy a tervezettel kapcsolatban van-e kérdés, észrevétel. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, szavazunk róla. Ki fogadja el a napirendi javaslatban tett indítványokat, a sorrendiség szempontjából is? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta a mai ülés napirendjét, eszerint fogunk haladni.

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvénynek az osztatlan közös tulajdonú földek használói érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat (T/385. szám)

Elsőként Sallai R. Benedek képviselő úr indítványa van napirendre tűzve, a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvénynek az osztatlan közös tulajdonú földek használói érdekében szükséges módosításáról szóló T/385. számú törvényjavaslat.

Az előterjesztő Sallai R. Benedek képviselő úr jelen van, megadom neki a szót.

Sallai R. Benedek (LMP) szóbeli kiegészítése

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Megjelentek! Egy olyan problémáról van szó, amely a rendszerváltás, illetve a privatizáció óta minden egyes magyar kormánynak egy tüske volt a körme alatt, ez pedig az osztatlan közös kérdése. Magyarországon megközelítőleg másfél millió hektár van osztatlan közös tulajdonban, és megközelíti a 40 ezret azoknak a mezőgazdasági termelőknek a száma, akik az osztatlan közösben érintettek valamilyen formában. A múlt év februárjában hatályba lépett szabályozás a korábbtól eltérően a területek használatának bejelentése során változtatta meg a jogszabályt, és a tulajdonosok hozzájárulásához kötötte a jogszerű területhasználat bejelentését. Ez azt jelenti, hogy mindazon osztatlan közös helyrajzi számok esetében, ahol esetenként akár több száz tulajdonos is lehet, minden egyes tulajdonos hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy be lehessen jelenteni a jogszerű területhasználatot, hogy egyáltalán jogszerűen lehessen használni a termőföldet. Ez azért okozott problémát, mert – mint az mindannyiuk számára ismert – az osztatlan közösök esetében nagyon sok tulajdonosi anomália létezik, minden egyes bejelentés majdnem minden helyrajzi szám esetében beleütközik külföldön élő tulajdonosba, olyanokba, ahol póthagyatéki eljárást kell lefolytatni, amely akár évekre le tudja állítani a területhasználat bejelentését. A korábbi rendszer ennél lényegesen használhatóbb volt.

A módosításom gyakorlatilag egy szóra vonatkozik. Azt mondja, hogy a jogszerű területhasználat bejelentéséhez ne valamennyi tulajdonosnak, hanem valamennyi jogszerűen bejelentett területhasználónak kelljen a hozzájárulása. Mindez azért jelentene könnyítést, mert gyakorlatilag egy fennálló, korábbi jogszabályi háttérből adódó folyamodványa van annak, hogy az osztatlan közösökben jelenleg sok a jogszerű területhasználó. Ahol a volt téeszkek helyén létrejött kft.-k gazdálkodnak, ott a jelenlegi osztatlan közösök körében jó néhány esetben egy-két-három területhasználóra korlátozódik le egy-egy ilyen terület. Nyilvánvalóan van, ahol lényegesen többre, hiszen ahol a kárpótlás során néhány hektárt ki lehetett mérni, ott azokat próbálták használatba venni az új tulajdonosok.

Mindazonáltal ez az egész probléma, ami fennáll, azt eredményezi, hogy múlt év februárja óta osztatlan közösre jogszerűen nem lehet bejelenteni területhasználatot, ugyanis nagyon-nagyon kevés az olyan osztatlan közösök száma, ahol csak néhány tulajdonos lenne és ezt meg lehet oldani. Nyilvánvalóan ilyen is van, de most nem ezekről beszélek, hanem a kárpótlás során létrejött soktulajdonú helyrajzi számokról. Ezeknek a helyrajzi számoknak a tulajdonosai a legtöbb esetben kistulajdonosok, és a kormánynak az a szándéka, amivel a kisgazdálkodókat és a középgazdálkodókat szeretné helyzetbe juttatni, jelentős részben hátráltatja azt, hiszen azoknak, akiknek 50 hektár alatti földtulajdonuk van, és annak mondjuk a negyede osztatlan közösben van, érdemi hátrányt okoz az, hogy erre nem tud sem területalapú támogatást igénybe venni, sem pedig a jogszerű területhasználatot nem tudja rendszeresen igazolni.

Mindazonáltal a kormány nemzeti vidékstratégiájában megfogalmazott célok egyértelműen azt erősítik, hogy az ilyen jellegű osztatlan közösök felszámolása megtörténjen. Én a magam részéről teljes toleranciával fogadom el, hogy ebben az egymást követő kormányok tehetetlenek, hiszen nagyon-nagyon nagy problémáról van szó, és önmagában nem jelentenek megoldást az eddig felvázolt lehetőségek, mint az államosítás vagy bármi ilyesmi, hiszen vannak nagytulajdonosok is ezekben. Ugyanakkor a kormányzatnak azt a stratégiáját, hogy a kis- és középbirtokosokat jobban helyzetbe hozza, jelentősen hátráltatja ez a folyamat. Ha ezt a szabályozást elfogadná a tisztelt bizottság, illetve az Országgyűlés, akkor lehetőség lenne arra, hogy az osztatlan közösökön gazdálkodó tulajdonosok területalapú támogatást tudjanak igényelni, illetve jogszerű területhasználatot tudjanak bejelenteni.

Azt gondolom, hogy a Fidesznek azzal a politikájával, amelyben a vidékstratégia megfogalmazásában kiállt az ilyen jellegű tulajdonosokért, ez teljes mértékben párhuzamban van, ezért bátorkodtam beadni a bizottsághoz, reménykedve abban, hogy megértésre talál. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A problémát természetesen ismerjük és többször megfogalmaztuk, az igazi megoldást az jelentené, ha megszűnnének az osztatlan közösök, ez a rendkívül érdekes, Európában nem nagyon ismert tulajdonosi forma a föld tulajdonlása esetén, ugyanakkor az igazi grált eddig még senki sem találta meg. Az előterjesztő most is egy elég érdekes fordulatot hoz, a tulajdonosok helyett a földhasználóknak adná azt a jogosultságot, hogy kvázi egyezzenek meg, ki melyik területet és hogyan használja, és igazolja a földhasználat jogosságát. Itt eljutunk egy olyan ponthoz, amelyen mindig is vitatkoztunk, ez pedig a tulajdonjog kérdése – amely alapjog, római jog és minden egyéb, évezredekre visszavezethető kérdéskör –, hogy vajon a tulajdonos helyett az a földhasználó nyilatkozhat-e, aki nem rendelkezik tulajdonjoggal, ismerve azt a helyzetet is, hogy néha csak néhány négyzetmétere van egy-egy úgynevezett jogos tulajdonosnak. Tehát eljutunk egy jogelméleti vitához, ami általában távol áll tőlünk. Mi a praktikus gyakorlatot, elveket szeretnénk

meghonosítani és azt mondjuk, hogy ne szórakozzunk már a 0,01 százalékos tulajdonos tulajdonrészével, de a jogász kollégák ekkor egy picit másképp gondolkodnak.

A teremben jelen vannak a Földművelésügyi Minisztérium földüggyekkel és azok jogi kérdéseivel foglalkozó munkatársai. Nekik ugyan nincs kötelezettségük nyilatkozattételre a támogatás vagy az elutasítás tekintetében, de mivel ezzel a problémával maga a kormánypárti frakció is több fordulatban foglalkozott – az egyik fordulat épp az idézett februári jogszabály-módosítás volt, de előtte is volt egy másik változat, és, mondom, a grált még nem találtuk meg, azt, hogy mi lenne a tökéletes megoldás, de tudom, hogy ez a munka folyamatos a minisztérium keretén belül –, ezért kérem Andréka Tamást, hogy tájékoztasson bennünket az osztatlan közös tulajdonok kérdéséről, ugyanis itt egész sok más típusú probléma is van, nemcsak az, amit az előterjesztő feszeget.

A kormány álláspontjának ismertetése

DR. ANDRÉKA TAMÁS főosztályvezető (Földművelésügyi Minisztérium):
Köszönöm szépen, elnök úr. Ahogy elnök úr is mondta, a tárgysorozatba-vétellel kapcsolatban nem teszünk nyilatkozatot, de néhány kiegészítő információt azért adnék, ami a döntéshozatalt segíti vagy orientálja.

A képviselő úr által felvetett problémára van megoldás a hatályos törvényekben is. Az úgynevezett Fétv., a 2013. évi CCXII. törvény tartalmaz arra vonatkozó rendelkezéseket, hogy hogyan kell eljárni abban az esetben, ha osztatlan közös tulajdonban álló ingatlant kíván valaki haszonbérbe venni és a tulajdonostársak között van elérhetetlen vagy ismeretlen helyen tartózkodó, vagy nem reagál az ő ajánlattételére. Erre vonatkozóan a törvény 72. §-ában egy vélelem található. Abban az esetben, ha a tértivevényes ajánlott levéllel megkereste a tulajdonost és az vagy elérhetetlen, vagy nem reagál, egy vélelmet állít fel a törvény, hogy az ajánlatot elfogadottnak kell tekinteni. Tehát nem áll fenn az a helyzet, ami a törvényjavaslat indokolásában szerepel, hogy azért hiúsulna meg a szerződéskötés, azért nem tudja biztosítani a jogszerű földhasználatot a használó, mert elérhetetlen, vagy nincs leghagyatékkoltatva az ingatlan, ugyanis azt mondja a már említett törvény 72. §-a, hogy az ingatlan-nyilvántartás szerinti tulajdonosnak és az aszerinti címre kell elküldeni ezt az ajánlatot. Ha ott csak annyi szerepel, hogy Kovács István Kanada, akkor ez egy olyan cím, ahol elérhetetlennek minősül a tulajdonos, és ebben az esetben vélelmezi a törvény azt, hogy ő hozzájárult a szerződés megkötéséhez. Ugyanez a helyzet abban az esetben is, amit említettem, hogy ha nem reagál az elküldött ajánlatra. Tehát ez rendezve van.

Az ügy másik olvasata: ez a törvénymódosítás nem a szerződéses kapcsolatok, hanem a területalapú támogatás igénybevételi feltételei vonatkozásában hozna be egy enyhébb megítélést. Ezzel kapcsolatban ki kell emelni, hogy itt a jogszerű földhasználatot az uniós jog nem ebben a formában, de tartalmilag gyakorlatilag ezzel megegyezően a támogatás igénybevételeként támasztja. Tehát azt mondja az uniós rendelet, hogy az jogosult a támogatás igénybevételére, aki a területet ténylegesen használja, és ennek az egyik igazolási módja lenne ez a nyilatkozat. Csakhogy ez a nyilatkozat egy önigazololó nyilatkozat lenne. Sarkítva ez körülbelül azt jelenti, mintha a kalózokat kérdeznénk meg arról, hogy kié a kincs. Ez egy vitás helyzetben bizony problémát tudna okozni akkor, ha többes igénylés van az adott terület vonatkozásában, hiszen akkor így a használók egymás között akár a tulajdonos ellenében is egy igazolást tudnának kiállítani. Mivel itt uniós szintű szabályoknak kell megfelelni, ezért én ezt nem tartom azzal összeegyeztethetőnek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én is próbáltam arra utalni, hogy volt olyan szituáció, amikor a tulajdonos ellenében a bérlő továbbra is jogszerűtlenül tartotta fenn a bérleti jogot, művelte a földet és mindent úgy tett, mintha neki örökidejű használati joga keletkezett volna rajta, a tulajdonos pedig már rég birtokba szeretne venni a földterületet használatra. Ha egy ilyen szituációban a földhasználók leigazoltatják egymással a tulajdonos ellenében, akkor ez egy még kellemetlenebb helyzetet is eredményezhetne.

Egyébként az is komoly vitát váltott ki, amire főosztályvezető-helyettes úr utalt, hogy ha osztatlan közös tulajdonosoknál a kiértéskor nem érkezik válasz a jogszabály által meghatározott időn belül – a jogszabály ugyanis leírja, mennyi időn belül és hogyan kell igazolni, hogy elérhetetlen a tulajdonos –, akkor ezt vélelemként beleegyező nyilatkozatnak vesszük. Ez is óriási vitát váltott ki, mi magunk is Házon belül egy jó félévet, egy évet vitatkoztunk – a minisztériumi jogalkotók előkészítő csoportja és a frakció – azon, hogy ez minden tekintetben kiállja-e a tulajdonosnak a tulajdonjoghoz való jogosultságát. Már ez a megkeresési lehetőség is komoly előrelépés volt, ami időigényesebb és költségigényesebb is, mert ha van néhány száz tulajdonos, akkor ott annyi megkeresés történik. Én ugyan nem ismerem a térítvényes postai küldemények díját, de az nyilván egy jelentősebb összeg lesz. Egyébként azzal kapcsolatban, amit Andréka Tamás mondott, hogy Kovács István, Kanada, én azt is kipróbálnám, nézzük meg, hogy Kanada mit csinál egy ilyen küldeménnyel, vajon mit tud az állampolgáraitól, akik ott tartózkodnak; de ezt természetesen csak zárójelben mondtam.

Kérdezem, hogy a bizottság tagjainak van-e kérdése, véleménye, és utána fogok szót adni az előterjesztőnek. Magyar Zoltán alelnök úr!

Kérdések, észrevételek

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Meghallgatva és megértve a tárca álláspontját, továbbra is az maradt a véleményem, hogy támogassuk ezt a javaslatot, mert akkor legalább beszélünk erről a problémáról a Ház falai között, és egy komolyabb vita eredményeként talán megszülethet egy olyan megoldás, ami valamilyen szinten mégiscsak tudja kezelni a problémát, mert abban nem volt vita, hogy valóban komoly gondot okoz ez a gyakorlatban. S ha nem is ez a tökéletes megoldás, de azt hiszem, mégiscsak egy jó lehetőség arra, hogy elinduljunk valamerre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Gyórfy Balázs!

GYÓRFFY BALÁZS (Fidesz): Köszönöm szépen. Az elvet jómagam is támogatom, ugyanakkor meggyőződésem, ha el is fogadnánk ezt a törvényt, az Alkotmánybíróság vagy valamilyen bírósági fórum egész biztosan felülről a mi álláspontunkat, ugyanis szerintem ez a tulajdonosnak a tulajdonhoz való jogát nagyon jelentősen szűkíti, tehát alkotmányossági kérdésekről van szó.

A másik oldalról vegyük figyelembe, hogy mi idézte elő ezt az örült helyzetet, ami a korábbi jogszabályi megoldások helyett egy sokkal szigorúbb megoldást kényszerít ránk jelen pillanatban. Ez pedig az, ha jól emlékszem, hogy a Kúria hozott egy döntést, hogy minden egyes tulajdonosnak alá kell ezt írni, míg régebben elég volt az 50 százalékot meghaladni e tekintetben. Ha a bírói, bírósági elvrendszert nézzük, akkor ahhoz képest ez még az eredeti, még tán használhatónak tűnő rendszerhez képest is egy lazább megoldás lenne, azzal ellentétben, hogy a bíróság pedig sokkal inkább szűkítette ezt a mozgásteret, és sokkal inkább a tulajdonosok tulajdonhoz való jogát erősítette. Ezért úgy gondolom, hogy a jogszerűség próbáját nem biztos, hogy

kiállná az Alaptörvénnyel összhangban ez a törvény, ha el is fogadnánk, ugyanakkor viszont az, hogy beszélni és gondolkodni kell róla, az tényszerű. De nem vagyok meggyőződve arról, hogy ha egy olyan javaslatot engedünk az Országgyűlés elé, amelyről véleményem szerint az első pillanatban látszik, hogy nem igazán illeszthető be a magyar jogrendbe, ettől előrébb vagyunk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Van-e további kérdés, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Magyar Zoltán alelnök úr felvetésére, hogy mégiscsak engedjük be, hogy legalább beszélhessünk róla, megjegyzem, tisztázzuk: Andréka Tamás jelzett egy megoldási javaslatot, amit a jelenlegi törvény előír. El kell érni – vagy nem tudjuk elérni, s ez is bizonyító erejű a későbbiekben – a tulajdonosokat, s akiket elértünk, azoktól kell megszerezni a beleegyezést, és akkor rögtön tisztázódik, hogy az a tulajdonos tényleg akarja-e, hogy az a bérlő a földhasználója legyen egy adott területnek addig az értékrendig, amennyiben a tulajdonos rendelkezik arányaiban a földterület tulajdonjoga felett. Tehát ez a probléma véleményünk szerint most is megoldható.

Ha nincs további kérdés, észrevétel, akkor az előterjesztőnek adom meg a szót.

Sallai R. Benedek (LMP) válaszai

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr, és ha megengedi, rögtön ott folytatnám, ahol abba tetszett hagyni, mégpedig azt cáfolnám, hogy a működőképessége létezik. Amit a főosztályvezető úr említett, az teljes mértékben az életszerűtlen jogalkotás egyik mintapéldája. Vidéki földhivatalokkal folyamatosan konzultáltunk ebben az ügyben, és gyakorlatilag nincs erre precedens. Tudnak a főosztályon erre precedenseket, amikor megpróbálnak kiértékelni sok-sok ilyen tulajdonost? Nem akkor, amikor öt tulajdonos van, hanem akkor, amikor százötven tulajdonos van. Tegyük fel, hogy valakinek van öt hektár földje, négy hektár földje, tizenöt hektár földje, senki nem fogja magát beverni egy 180 ezer forintos tértivevényes postai kiértékelési rendszerbe azért, hogy ezt elérje. Ez nem egy életszerű helyzet!

Bocsássanak meg, tényleg igyekszem tartózkodni a kritikától, de a földforgalmi törvénynek is az a főbaja, hogy olyan belvárosi polgárjogi jogászok keze munkája érződik rajta, akik a gyakorlatban nem foglalkoznak ezzel a kérdéssel. Az osztatlan közös tipikusan az önkormányzatok által és az önkormányzatok kormányai által nagyon sokat kritizált birtokkoncentráció egyik lehetséges eszköze. Másfél millió hektáron a mostani földforgalmi törvény alapján ha bárki egytized aranykoronát vásárol, onnantól kezdve a helyrajzi számokon belül kifüggesztés nélkül bármennyit vehet. Ez lehetővé teszi a birtokkoncentrációt, ezért lenne szükséges a megszüntetése.

Amikor két hónappal ezelőtt itt voltam a földforgalmi törvényjavaslattal kapcsolatban, akkor erre tettem javaslatot. Most ugyan nem ez van napirenden, de akkor ott visszacsapódtam. Ott az lett volna a cél, hogy miként lehet megszüntetni az osztatlan közösöket. Egyetértünk ebben, csak az a gond, hogy a magyar jogszabályok szerint sehogy, ugyanis a tulajdonosok jelentős részének a magyar földforgalmi törvény, vagy a földkiméréssel kapcsolatos törvény alapján a 2500 négyzetméteres minimum kimérési mértéket nem éri el a tulajdonjoga. Emiatt van az, hogy Magyarországon a jelenlegi jogszabályok alapján nem lehet megszüntetni az osztatlan közös intézményrendszerét.

Viszont a másfél millió hektár közel kétharmada kimérhető nagyságrend. De a jogszabályi környezet jelen pillanatban nem hogy nem segíti a kimérést, hogy valaki saját költségen földmérővel kimértesse, hanem kifejezetten gátló tényezők vannak. Például olyan gátló tényezők szólnak közbe, hogy csak azok adhatják be erre a kérvényt, akik 2012 őszéig leadták az igénylést arra, hogy a kimérés megtörténjen,

míg minden más gazdának, aki közben tulajdont szerzett vagy meggondolta magát, annak ezt gátolja a jelenlegi eljárási rend. Higgyék el, hogy ez a földhivatali gyakorlat. Erre gyakorlatilag nem létezik példa. Ahol négy vagy öt tulajdonos van – az is osztatlan közösnek számít –, ott nyilvánvalóan simán meg lehet szerezni valamennyi hozzájárulást. De most pont nem ezekről beszélek, hanem azokról, ahol 60-70-80 meg száznál több tulajdonos van, ahol csak a postai kiértécsítés létezik.

A főosztályvezető úr teljesen pontosan fogalmazott: az uniós jog úgy rendelkezik, hogy a földhasználatot jogszerűen kell igazolni. De pont arról beszélek, hogy mivel lehet igazolni a földhasználatot. S azt, hogy ez nemzeti hatáskör, tökéletesen bizonyítja a 2013-as év, amikor az MVH februárban mindenkinek kiküldött egy tájékoztató levelet, hogy amennyiben a tulajdon megáll, és amennyiben jogszerű dokumentummal tudja igazolni a földhasználó a bért, akkor eltekint attól. Nyilvánvalóan az a baj, hogy nincs minden évben választás, mert ha lenne, akkor az MVH mindig rugalmas lenne. Egy évben volt ez a rugalmasság, ami nyilván mindenki előtt ismert.

ELNÖK: Ott is volt egy feltétel, hogy jogszerű legyen.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Így van. Csak azt tessék elképzelni, hogy jelen pillanatban a saját tulajdonát nem tudja használatba venni az ember. Nem arról van szó, hogy pár aranykoronát elkezd földhasznóbérellettel összeszedgetni, hanem arról van szó, hogy esetleg a saját tulajdonát, 20-30 hektárt nem tud használatba venni amiatt, mert nem tudja kikérni az összes tulajdonos hozzájárulását.

Teljes mértékben osztom Győrffy elnök úr aggályait, csak nem a bizottság dolga eldönteni az alkotmányossági kérdéseket. Elmondom, hogy miről van szó. Tipikus példa a magyar jogrendszerben a földtulajdonhoz kötött vadászati jog kérdése, amikor a vadászati jog hasznosításáról a földtulajdonos lemond. Korlátozhatja a saját tulajdonosi jogait azáltal, hogy valaki másnak van meg a jogszerű joga azzal a joggal élni. Ugyanilyen korlátozott jogot teremt a Polgári törvénykönyvben sok más hasonló példa, amikor megvannak arra a lehetőségek, hogy lemondok a tulajdonosi jogaim egy részének a gyakorlásáról. S miután itt a kérdés nem a kimérésre vonatkozik, nem arra nyújtottunk be módosító indítványt, hogy kinek kelljen a hozzájárulása egy osztatlan közös megszüntetéséhez, tehát hogy konkrétan hol legyen majd az a blokk, hanem csak a használathoz. S mindaddig, ameddig egy jogszerű használatról beszélünk, magyarul a tulajdonos saját jogán kívánja bejelenteni a saját területét használatra, vagy érvényes földhasználati szerződéssel rendelkezik, amelyben a tulajdonos lemondott a földhasználó javára ezeknek a jogoknak a gyakorlásáról, ebben az esetben nem merülhet fel az az aggály, hogy a tulajdonosi jog valamilyen szinten sérül.

Én megértem azt az elvárást, hogy az uniós jognak meg kell felelni, ugyanakkor ebben a környezetben – bocsásson meg, főosztályvezető úr, tényleg nem szeretnék tiszteletlen lenni, csak nem tudom, hogy mondjam – ez csak mellébeszélésnek tűnik. Mert ha azt mondaná a magyar jogrendszer, hogy földhasználatot hasra ütészerűen be lehet jelenteni, akkor az Unió azon elvárása, hogy jogszerű a területhasználat, megvalósulna. A magyar jogrend nyilvánvalóan köti magát ahhoz, hogy néhány esetben a tulajdonos rendelkezni tudjon a tulajdonosi jogával. De ha a tulajdonos egy földhasznóbérelti szerződésben lemond a terület használatának a jogáról, mint ezt legtöbbször teszik – és a legtöbb kistulajdonos úgy teszi, akiknek nem tudják kimérni, tehát nincs érdekeltégük ebben –, itt nagyon sokat segítenénk azoknak a termelőknek, akik emígyen szereztek földhasználatához való jogosultságot. És akár azok a tulajdonosok, akiknek osztatlan közösben van tulajdonuk és nagyobb területről

van szó, akár azok, akik le akarnak mondani a terület hasznosításának a jogáról földhasználati szerződéssel, így megteremtődne az a lehetőség, hogy valaki jogszerűen tudjon használni osztatlan közöst.

A második Orbán-kormány – bocsássanak meg nekem ezért – az első két és fél évében minden további nélkül üzemeltette azt a rendszert, amivel a földhasználatot be lehetett jelenteni azzal a móddal, mint amit javaslok. Én csak annak a rehabilitációját javaslom helyreállítani, ahogy 2010 és 2013 februárja között az Orbán-kormány dolgozott a földhasználat bejelentésével. Mert ez volt a módszer, gyakorlatilag így jelentettünk be földhasználati jogok sokaságát, hogy a területhasználóknak kellett. Földhasználók sokaságát a földhivatalhoz térképre rajzolva kellett bevinni, hogy azok, akik be voltak jelentve a földhivatalban területhasználóként, a hozzájárulásukat egészítették ki.

Összességében én osztom az aggályaikat, tudom, hogy önökben is van szándék arra, hogy ez a megoldás megszülessen. Azt gondolom, egyszer majd megnyílik a tisztelt bizottság előtt annak a tere, hogy az osztatlan közös megszüntetéséről érdemi párbeszédet folytathassunk. Elnök úr azt volt szíves ígérni vagy mondani, hogy amikor az Európai Unió esetleges észrevételei megérkeznek az országhoz, akkor újra kinyithatjuk a földforgalmi törvény ezzel kapcsolatos rendelkezéseit.

ELNÖK: Még nem érkeztek meg.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Megértettem, de nem akarok olyan ígéretet behajtani, ami még nem történt meg, tehát ezzel nincs gond. Most csak a területhasználatról beszélek azért, hogy a területhasználati bejelentéssel ezek a gazdálkodók hozzáférhessenek a jogszerű területhasználat intézményi hátteréhez. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megjegyzem, hogy a vadászati jog lemondásának a kérdéskörét nem lehet párhuzamba hozni az osztatlan földterület résztulajdonosainak a kérdéskörével. Amikor valaki a vadászati jogról lemond, az egy tiszta folyamat onnantól kezdve, hogy kinek a javára, hiszen ezt közgyűlésen és minden egyében kell tenni. Amely vadásztársaság a vadászati jogot megszerzi, annak a javára fog lemondani, és ezzel kialakul egy törvény által kialakult szerződés. Osztatlan közös tulajdonnál a tulajdonos – amint képviselő úr is említette – lemond a földet bérlő javára. Ez rendben van, de csak az ő tulajdona arányában mondhatja ezt a földtulajdonos. Ez nagyon lényeges! Éppen ezért nem nyílik meg a tér, és az összes többi földterületre, amely nem ennek a tulajdonosnak a lemondása következtében kerül kibérlésre, nem tehet lemondó nyilatkozatot, és itt ez a helyzet állna fenn, ha ezt a logikát végigvinnénk. Azért ezt tisztázzuk!

Van-e további kérdés, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Elnézést kérek, én nem figyeltem az előmeneteli lépéseket és rangsorokat és nem tudtam, hogy Andréka Tamást már főosztályvezetőként köszönhetem. Nem tudom, mikor történt a kinevezés. *(Dr. Andréka Tamás: Augusztusban.)* Bocsásson meg, erre nem figyeltem. A helyettesét, Nagy Olgát pedig már főosztályvezető-helyettesként köszönhetjük a bizottság ülésén. Gratulálok mindkettőjüknek az új pozíció megszerzéséhez.

Andréka Tamásé a szó.

Dr. Andréka Tamás főosztályvezető válaszai

DR. ANDRÉKA TAMÁS főosztályvezető (Földművelésügyi Minisztérium): Köszönöm szépen. Képviselő úr kérdezte, hogy van-e példa az általam említett jogi konstrukció alkalmazására. Igen, ez egy, a gyakorlatban tavaly december 15. óta

alkalmazott eljárás. Maga a vélelem már 2013. február 1-jével, amikor bevezetésre került a használati megállapodás intézménye, alkalmazásra került, majd az új földforgalmi szabályozás ezt tovább egyszerűsítette. Ez a gyakorlatban is alkalmazott jogtechnikai megoldás.

A folyamatnak több lépcsője van. Egy osztatlan közös földterület használatbavétele esetén legelőször a földtulajdonosoknak egymás között kell egy használati megállapodást kötni, amelyben azt rögzítik, hogy a földterületet ki kívánja maga használni, akár tulajdoni hányadának megfelelő mértékben, akár azt meghaladó mértékben, illetve ki kívánja azt harmadik személynek haszonbérbe adni, illetve hogy az általuk birtokolt tulajdoni hányad a természetben hová esik, tehát a parcellának melyik részét ki használja. Erről szól a földtulajdonosok közötti használati megállapodás. Ha ez létrejött, utána van lehetőség arra, hogy haszonbérbe adják az ingatlant vagy annak egy részét. Ennek az oka pedig az, amit Győrffy képviselő úr is említett. A legfelsőbb bírói fórumon született egy olyan ítélet, amelyik azt mondta, hogy az a korábbi gyakorlat, amely szerint a tulajdonostársak tulajdoni hányada alapján számított sima többség lehetővé tette az egész ingatlan bérbe adását, ellentétes a tulajdonos tulajdoni jogaival, hiszen így egy 49 százalékos tulajdonost megfosztanak attól, hogy ő a tulajdonát használhassa. E bírói fórum döntésének a jogszabályban történő applikációját szolgálják ezek a rendelkezések, tehát a használati megállapodás intézményét ez vezette be.

A következő lépés: amikor megvan a tulajdonostársak között a használati megállapodás, utána kerülhet sor a haszonbérleti szerződés megkötésére, nyilvánvalóan azon tulajdonosok vonatkozásában, akik ezt kívánják, tehát akik nem kívánják maguk használni a tulajdoni hányadukat. Tehát ezt a két lépcsőfokot el kell egymástól határolni, mert ezek időben is elkülönülnek az eljárás tekintetében. A törvényi vélelem mind a két esetben fennáll, tehát mind a használati megállapodás létrehozatala során, mind pedig a haszonbérleti szerződés megkötése során az elérhetetlen, ismeretlen helyen tartózkodó, illetve a nem reagáló tulajdonostárs egyetértését a törvény vélelmezi. Tehát mind a két fázisban ez egy, a gyakorlati megvalósítást megkönnyítő igen nagy segítség a normaszöveg részéről.

Elhangzott a földforgalmi törvénnyel kapcsolatban, hogy a tulajdonostársak kifüggesztés nélkül tudnának tulajdoni hányadot vásárolni. Nem tudnak, csak egyetlenegy esetben tudnak, akkor, ha a jogügylet eredményeképpen megszűnik a közös tulajdon, vagyis 1/1-es tulajdon jön létre. Ha ő csak további tulajdoni hányadot vásárol, azt ugyanúgy végig kell futtatni az engedélyezési eljáráson, illetve ki kell függeszteni. Csak akkor nem kell kifüggeszteni, ha az egész ingatlant megvásárolja egy jogügylettel, tehát egyetlenegy aktussal. Ennek pont az a célja, amit a képviselő úr is említett, hogy végre megszűnjön a közös tulajdon, tehát egy nagyobb érdek fűződik ahhoz, hogy megszűnjön a közös tulajdon, mintsem hogy a bürokratikus engedélyezési folyamat lefolytatásra kerüljön.

Az osztatlan közös tulajdonok felszámolása vonatkozásában nincs ezt gátló jogszabályi rendelkezés, most is bárki megteheti, hogy beadja az erre irányuló kérelmét. Ez változatlanul bármelyik földtulajdonos rendelkezésére áll.

A területalapú támogatások vonatkozásában a jogszerű földhasználat igazolása esetében 2013 egy nagyon speciális év volt. Itt valóban voltak fennakadások, amiket aztán februárral bezárólag több lépésben sikerült orvosolni. Ennek két alapvető oka volt, az egyik az, hogy az MVH ellenőrzési technikája az informatikai fejlesztés hatására sokkal precízebb és részletesebb volt, tehát sokkal több ügyfél akadt fenn az első körös ellenőrzés eredményeként, a másik pedig az, hogy abban az évben került bevezetésre az új használati megállapodáson alapuló földhasználati bejelentési struktúra. Nyilvánvalóan ehhez a jogalkalmazóknak is hozzá kellett szokni, éppen

ezért kerültek bele azok a módosítások a miniszteri szintű rendeleti szabályozásba, amelyek aztán lehetővé tették az egyszerűbb elbírálást, a földhasználat jogszerűségének egyszerűbb igazolását. Azonban azt a szabályozási környezetet ültette át tavaly decemberben törvényi szintre az Országgyűlés, ami akkor miniszteri rendeleti szinten volt. Ez található a 44. § (7) bekezdésében. Ennek a törvényi szintű szabályozásnak a c) pontja pontosan azt az esetet említi, amit képviselő úr is hozott: hogy ha van haszonbérleti szerződés. Ebben az esetben, ha ez nincs is bejegyezve a földhasználati nyilvántartásban, a haszonbérleti szerződés a földhasználat jogszerűségének igazolására elfogadható okiratnak minősül. Ezt tartalmazza a 44. § (7) bekezdés c) pontja.

Visszatérve arra az elméleti kérdésre, amit elnök úr is megemlített, hogy a földtulajdonos lemond a használati jogáról és azt átruházza egy harmadik személy részére: erről szól a haszonbérleti szerződés. Ezt megteheti a földtulajdonos, de ehhez egy szerződést kell neki kötnie. Nyilvánvalóan ez a másik oldalról is igaz, tehát nem lehet ezt a jogot megszerezni egy haszonbérlet részéről másként, csak szerződésileg, mert hogy a használat joga, a haszonszerzés joga a tulajdonjog egyik részjogosítványa, tehát ezt a tulajdonos tudja átruházni egy harmadik személy részére. Ehhez szükséges a szerződés. S még egyszer ismételve magam, ennek a szerződésnek a létrejöttében pedig az elérhetetlen, ismeretlen helyen tartózkodó tulajdonosok esetében ez a törvényi vélelem segít, ami a 2013. évi CCXII. törvény 72. §-ában található. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ez egy ritka fordulat, de szót adok – bár nem szoktam – az előterjesztőnek.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen. Csak a reakció miatt. Itt van nálam a földforgalmi törvény, amely 20. §-ának b) bekezdése azt mondja, hogy a törvény szerint elővásárlási jog nem áll fenn a tulajdonostársak között. A földhivatali jog alkalmazása jelen pillanatban azt mondja erről – s erre több konkrét példát tudok –, hogy ha van tíz tulajdonos és csak kettőnek szünteti meg a közös tulajdonát, akkor is. Erre tudok példát hozni. Tudok olyan gyakorlatot is mondani, nem is egyet, ahol az MVH írásos állásfoglalásban mondta azt, hogy a jogszerű földhasználat csak földhivatali nyilvántartásba-vétellel történhet, és nem fogadja el. A 47. §-t meg fogom nézni, a főosztályvezető urat megkérem utána egy kis konzultációra, és megköszönöm, ha ebben a segítségemre lesz.

ELNÖK: Pont ezt akartam javasolni.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Még két dologra hadd reagáljak nagyon röviden. Az egyik az, amit a tisztelt elnök úr is mondott, nevezetesen hogy decemberben alkalmazásra került ez a rendszer. Én ezt nem vonom kétségbe, csak azt vonom kétségbe, hogy ez érdemi mennyiségben, az összes osztatlan közös arányában történt volna. Egy-egy egyedi eset nem jelenti azt, hogy ez a legtöbb esetben megtörtént. Én kipróbálnám azt, hogy Kovács Jóskának Kanadába küldjünk egy levelet. Pont az a gond, hogy az összes ilyen kipróbálás a gazdák pénztárcáját terheli. Tehát nem az államot terheli ez a kipróbálás, hanem minden esetben a gazdákat terheljük, hogy a kiértékelést megtegyék, mert az az ő költségük, és nem az eljárásrend része.

S még egy dolgot hadd mondjak. Az a legfelsőbb bírósági döntés, amit elnök úr, illetve főosztályvezető úr is említett, arról szól, hogy az 51 százalék rendelkezhet-e az egész tulajdonról. De itt arról beszélünk, hogy az 51 százalék rendelkezhet-e az 51 százalékról és annak a használatáról. Mert ez a javaslat azt segítené, hogy az 51

százalék a sajátjáról rendelkezni tudjon, ne pedig az egészről. Tehát ez a különbség a kettő között. Köszönöm szépen.

Szavazás a képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről

ELNÖK: Szavazáshoz érkeztünk. Kérdezem, hogy ki támogatja a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvénynek az osztatlan közös tulajdonú földek használói érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat tárgysorozatba-vételét. (2) Ki nem támogatja? (7) Megállapítom, hogy a bizottság 2 igen szavazattal, 7 nem ellenében, tartózkodás nélkül nem támogatja a törvényjavaslat tárgysorozatba-vételét.

A kiskertek használati jogának további hasznosítása érdekében a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/526. szám)

Rátérünk a következő napirendi pontra, ez pedig a kiskertek használati jogának további biztosítása érdekében a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat, Bárándy Gergely és képviselőtársai önálló indítványa. Az előterjesztők részéről Bárándy Gergely képviselő úr jelent meg az ülésen. Megadom neki a szót.

Dr. Bárándy Gergely (MSZP) szóbeli kiegészítése

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Azt gondolom, hogy ez a javaslat könnyen átlátható, a szükségessége pedig könnyen belátható. Talán nem okoz annyi jogértelmezési problémát, mint az előbb előttünk fekvő jogszabály, hiszen a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény jelenleg nem teszi lehetővé – mi azt gondoljuk képviselőtársaimmal, hogy egy jogalkotási baki következtében – azt, hogy az egy hektárt meg nem haladó föld földhasználati jogosultságát földművesnek nem minősülő természetes személy is megszerezhesse. Ez a módosító javaslat gyakorlatilag ezt a hibát hivatott kiküszöbölni.

Szeretném elmondani, hogy ez a megkeresés Szombathelyről érkezett hozzám, és ez csak Szombathelyen több mint 1500 családot érintő probléma. Ezek javarészt nem hobbikertként használt területek, hanem kifejezetten kiskeresetű munkás emberek, panelben lakó emberek használják ha úgy tetszik kerteskiegészítésként, ott termelnek meg bizonyos mezőgazdasági javakat saját részükre. Éppen ezért szükségesnek tartjuk azt, hogy a törvénynek ezt a hiányosságát ezzel a módosító javaslattal korrigálni lehessen. Legjobb tudomásom szerint a kormánypártoknak és a kormánynak sincs ellenére az, hogy ez megtörténjen.

Szeretném jelezni, hogy ennek a javaslatnak az időszerűsége nagyon is fennáll, hiszen – legalábbis a szombathelyi tájékoztatás szerint – ezeknél az embereknél a bérleti szerződések nagyjából ősszel járnak le, tehát itt a meghosszabbítás abszolút aktuális kérdésként merül fel. Éppen ezért, mivel a javaslat ennél több kiegészítést és szóbeli kommentárt nem igényel, arra kérem a bizottságot, hogy vegye ezt tárgysorozatba, és tárgyaljuk meg a parlament most következő valamelyik ülésnapján, lehetőleg még az önkormányzati választások előtt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kérdés elvi jellegű, hiszen a földforgalmi törvény tárgyalásánál ez a fordulat nem jött elő módosító indítványként egyetlenegy akkori parlamenti párttól sem, ha jól emlékszem.

Andréka Tamásnak adok szót véleménye kifejtésére.

A kormány álláspontjának ismertetése

DR. ANDRÉKA TAMÁS főosztályvezető (Földművelésügyi Minisztérium):
Köszönöm szépen, elnök úr. A tárgysorozatba-vétellel kapcsolatban megint csak nem foglalunk állást. Azt szeretnénk jelezni a bizottság számára, hogy a gyakorlati tapasztalatok alapján már összegyűlt néhány olyan pontja a törvénynek, ahol a tárca szakmailag indokoltnak tartaná annak korrekcióját. Mi is találkoztunk a szombathelyi ügynevezett mézgakertek problematikájával. Elviekben hasonló tartalmú módosítást készítettünk elő, mi azonban azt szeretnénk, hogy a földforgalmi törvény módosítása egy törvénycsomag részét képezze, amit majd a kodifikációs munka lezárulása után egységesen kíván a kormány betervezni. Tartalmában ezzel a kérdéssel is fog ez foglalkozni.

Kérdések, észrevételek, válaszok

ELNÖK: Az előterjesztő arra tesz javaslatot, hogy egy hektárnál kisebb területeknél földhasználó ne csak földműves lehessen, mi pedig törvényileg csak azzal foglalkoztunk, hogy egy hektárnál kisebb fölterület megszerzését nem kötjük a földműves minősítés megszerzéséhez. De arra nem terjesztettük ki, hogy földhasználó, azaz bérlő is lehessen olyasvalaki, aki nem földműves, abban az esetben, ha egy hektárnál kisebb területen szeretne bérlő lenni valamilyen módon. Tehát ez egy további kiterjesztése az egy hektárnál kisebb területek használatijogkérdéskörének.

Ugyanakkor nem csak ezt a problémát vettük észre. Sallai R. Benedek már feszegette a zártkertek kérdéskörét, ami döntő mértékben szintén az egy hektárnál kisebb területek körébe sorolható. Mondhatnám, hogy ez a problematika is majd ide fog még visszavezetni. Tehát több olyan, a zártkertek ügyében szükségesnek vélt módosítást vagy vitaanyagot készítünk elő, amely komplexen próbálná meg kezelni ezt a kérdést. Egyrészt úgy, mint a zártkertek adásvételi kérdéskörét. Itt a kifüggesztés és minden egyéb eljárás tekintetében kell majd egy döntést hozniuk a törvényhozóknak, hogy a zártkerteket is úgy kezeljük, mint az általános külterületi földterületeket, és hogy ezeknek a zártkerteknek, illetve egy hektárnál kisebb területeknek kik lehetnek a tulajdonosai, netán a bérlői. Tehát ez egy összetettebb probléma annál, mint amit az előterjesztő jelez.

Mi a kormány ez irányú szándékával értünk egyet, mert – mint jeleztem – itt nemcsak egy szegmensét kellene megmozdítani ennek az egy hektár alatti kérdésnek, hanem ehhez kapcsolódó további szegmenseket is. Sőt én magam is juttattam el főosztályvezető úrhoz egy olyan technikai problémát, amit jelenleg igen nehéz teljesíteni a földet vásárolni, illetve eladni szándékozók részéről. Tudom, hogy az elvi jogszabályi keret kialakítása erre is megtörtént, s most már tényleg azt várjuk, hogy a minisztérium vagy a kormány előterjesztőként mikor látja alkalmasnak az időpontot arra, hogy a földforgalmi törvényhez hozzájáruljunk, és minden, az elmúlt egy évben fölhalmozódott és hozzánk érkezett jelzést abba befoglaljunk, hacsak nem ellentétes az eredeti földforgalmi törvény szándékával.

Kinek van még kérdése, észrevétele? Magyar Zoltán alelnök úr!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Nekem igazából főosztályvezető úrhoz lenne egy kérdésem. Körülbelül mikorra várható az a tervezet, amely ezeket a problémákat orvosolja?

ELNÖK: További kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, főosztályvezető úrnak adom meg a szót.

DR. ANDRÉKA TAMÁS főosztályvezető (Földművelésügyi Minisztérium): Köszönöm szépen. Ennek az időzítése sok mindentől függ. Az Európai Bizottsággal is tárgyalásban van a kormány. A Bizottság kérdéseket fogalmazott meg a törvénnyel kapcsolatban, és ennek az egyeztetési időstádiumától is függ a dolog. Mi ezt október végére, november elejére tervezzük, de most még nem tudok biztosat mondani. A minisztérium tervezi, a kormány még nem tárgyalta, tehát a kormány ezzel kapcsolatban még nem foglalt állást. Ha a terveink szerint alakul, akkor az előbb említett időpontban.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kormánypárti képviselőként jelzem, hogy nem véletlenül vittük be a kétharmados törvényi kategóriába a földforgalmi törvényt. Ezzel azt szerettük volna üzeni a gazdálkodóknak, hogy a kiszámíthatóság miatt nem sűrűn szeretnénk hozzányúlni. Tehát van egy kényszer a felhalmozódott problémák racionális megoldása miatt, a másik oldalról pedig nem lenne ildomos állandóan toldozgatni-foldozgatni. Abban biztosak voltunk, hogy lesz egy tanulási folyamat, egy hibakorrekciós időszak, amelynek körülbelül a kétharmadánál vagyunk. Úgy érezzük, hogy túl sok fordulat már nem jöhet elő, ami problémaként megjelenik az érintett szereplőknél, a tulajdonosoknál, a vásárlóknál, esetleg a bérlőknél, de még előjöhét olyan, amire azt mondhatjuk, hogy ez nem volt szándékunk, de a gyakorlat kihozta, hogy ez így nem működőképes. S amikor majd ezek az információk összeállnak – s úgy melleleg fél szemmel az EU-ra is nézünk –, akkor tartjuk majd ildomosnak, hogy ezeket a módosításokat elvégezzük. A másik szempontunk pedig az, hogy túl sűrűn nem szeretnénk hozzányúlni.

Van-e további kérdés, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, az előterjesztőnek adom meg a szót.

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Egy pozitív megjegyzésem mindenképpen van a vita kapcsán. Számomra már az is biztató, hogy a probléma vonatkozásában nincs elvi ellentét a frakciókat képviselő itt ülő szakemberek között. Ugyanakkor – s ez még egy előrevetett mondat – azt elnök úr és a bizottság tagjai is pontosan tudják, hogy nem túl pozitív a véleményünk a földtörvényről, annak az egészéről. De pontosan azért nem egy ilyen hangulatú politikai felvezetéssel kezdtem, mert én is azt gondolom, ahogy elnök úr is rávilágított, hogy semmilyen rossz szándék nem állt a háttérben, amikor a jogalkotó elmulasztott erről egy egyértelmű szabályozást hozni, hanem egy jogalkotási bakiról van szó, amelynek a kijavítása indokolt. Valóban egyik frakciónak sem jutott eszébe a földtörvény tárgyalásakor, hogy ez probléma lehet. Azt gondolom, a parlamenti képviselőknek azért kell a választókkal élő kapcsolatot tartani, hogy ezek a problémák kiderülhessenek és a parlament elé hozhassuk őket.

Én jogászként alapvetően egyet tudok érteni azzal, hogy óvjuk a jogrendszert, és hogy a pillanatnyi módosítások nem szolgálják ezt a célt. Örülök annak, ha ez az igény önökben is egyre gyakrabban felmerül, ugyanakkor arra is emlékeztetem a tisztelt kormánypárti frakciókat, hogy a korábbi ciklusban – ha csak az Alaptörvénynek szinte a havonta történő módosítását vagy más sarkalatos törvényeknek az igen gyakori módosítását nézzük – ez nem volt akadály. Ugyanakkor azt gondolom, hogy bizonyos helyzetekben szólhatnak érvek mellett, hogy ne ezt az egyébként elfogadható szakmai szempontot tartsuk szem előtt, hanem a probléma bizonyos részeit emeljük ki az egészből és gyorsan fogadjunk el módosító javaslatot

ezzel kapcsolatban. Itt nyomós érdek fűződik ahhoz, hogy ne várjuk meg, amíg a kormány egységes javaslatot terjeszt elő, hiszen ezek a szerződések lejárnak, és a törvény illetően állapotában kerülünk abba a szituációba, hogy lehet-e hosszabbítani vagy nem lehet hosszabbítani ezeket a bérleti szerződéseket, akkor el fogunk oda jutni, hogy ezek az emberek elvesztik a jogosultságukat, hiszen az új törvény – amit a kormány, nyilvánvalóan jó szándékkal, elő kíván terjeszteni – nem fog hatályba lépni addig, amíg ezzel a problémával szembesülünk. Jelen esetben tehát nyomós érv szól amellett – önök nyilvánvalóan nálam lényegesen jobban értenek ehhez a kérdéshez –, hogy ezt az egyébként más ponton is módosításra szoruló törvénynek a részeként kezeljük. Azt gondolom, hogy érdemes kiemelni abból ezt a törvényjavaslatot.

Megjegyzem azt is, hogy egy picit lehet fordítva is csinálni, ugyanis a házsabály és az országgyűlési törvény lehetővé teszi azt, hogy szoros összefüggés kapcsán nemcsak a megnyitott törvényhelyekkel összefüggésben lehet módosító javaslatokat előterjeszteni. Ha a kiskertekről vagy a zártkertekről más szakaszokat is meg kell nyitni, akkor a szoros tartalmi összefüggés okán ez megtehető akkor is, ha ezt ennek a törvénynek a keretei között tárgyaljuk. Tehát azt tudom mondani, két érv is szól amellett, hogy ezt a javaslatot a bizottság most tárgysorozatba vegye. Arra kérem tisztelt képviselőtársaimat, fontolják meg, itt bizony komoly érdekek szólnak amellett, hogy a törvény mikor lép hatályba. Azt gondolom, önöknek nem kell azt ecsetelni és megmutatni, mi a különbség aközött, hogyha már van egy kész helyzet, és aközött, ha ezt a kész helyzetet tudatos jogalkotási munkával meg tudjuk előzni. Ezért kérem mégis azt képviselőtársaimtól, hogy az elhangzott érvek ellenére – amelyeket elnök úr és fősztályvezető úr is hangoztatott – mégis vegye tárgysorozatba ezt a javaslatot. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ön, aki képviselői munkáját döntő mértékben a jogelmélet környezetében tölti, igazán pontosan tudja, a törvényalkotó nem mindig ahhoz igazodik, hogy egy bérleti szerződés vagy egy polgárjogi szerződés éppen mikor jár le, vagy mikor lenne esedékes, hogy az éppen megteremtődjön és ehhez igazítsuk törvények életbeléptetési idejét. Ennél azért többről van szó, hiszen ahogy ön is említette, itt az egy hektár alatti földhasználati jog megszerzésének a kérdését kezdjük feszegetni, aztán rájövünk, hogy ez beleillik az egész zártkerti problémába, egy sokkal nagyobb halmazba, és arra is rá kell jönnünk, hogy ez a zártkerti probléma bele kell illeszkedjen majd az egész földforgalmi törvénybe. Tehát egyre jobban megyünk bele a hal gyomrába, egyre nagyobb lesz ez az egész jogalkotási rendszer és kényszer, amiből úgy tűnik, hogy most csak elég lenne az ön által talán jogosan észrevett problematikát lekezeleni. De látható, hogy ez mégsem működik, s ön ezt pontosan tudja, hiszen a jogelmélet rendszeréhez is ért, hiszen ennél egy picivel bonyolultabb csak ezt az egy szegmenset megnyitni, és utána majd bővített mondatként és kapcsolódó indítványokként belemenni az egész zártkerti problémába, ja és akkor gyorsan helyezzük bele az egész földforgalmi törvénybe, ja és ott aztán van még néhány dolog, ami már nem is ehhez tartozik, de esetleg azokkal is jó lenne foglalkozni. Tehát ne induljunk el visszafelé, hanem próbáljuk meg azt az eddig alkalmazott technikát folytatni, amely a teljes terjedelmi benyújtás és a módosítás lehetőségét megadja.

Van-e további kérdés, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* A szavazáshoz érkeztünk.

Szavazás a képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről

Ki ért egyet a kiskertek használati jogának további biztosítása érdekében a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat tárgysorozatba-vételével? (2) Ki nem ért vele

egyét? (6) Megállapítom, hogy a bizottság 2 igen szavazattal, 6 nem ellenében, tartózkodás nélkül nem vette tárgysorozatba a törvényjavaslatot.

Köszönöm szépen Bárándy Gergely közreműködését.

Egyebek

Utolsó napirendi pontunk az egyebek. Először Magyar Zoltán alelnök úrnak adom meg a szót.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Tudom, hogy nem ez a hivatalos formája, de majd benyújtom abban a formában is. Szeretnék lehetőséget kapni arra, hogy a bizottság előtt beszámoljon valaki az AKG-val kapcsolatos kialakult helyzetről. Erre szeretnék módot találni a közeljövőben.

Ezenkívül az Európai Bizottság által kiírt zöldség-gyümölcs támogatással kapcsolatban megjelent sajtóhírek és visszasságok tekintetében is érdemes lenne a bizottságunkat tájékoztatnia olyannak, aki érdemben tud erre választ adni.

S még egy harmadik ügyet is idehoznék. Elnök úr tudna-e nekünk tájékoztatást adni, hogy az MVH elnökének a távozása milyen körülmények között történt, illetve mi ennek a valós indoka, mert ami a sajtóban megjelent, az elég sovány, és talán érdekelné a bizottság tagjait a részletesebb indoklás is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kónya Péter képviselő úr!

KÓNYA PÉTER (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Az előző ülésünkön szóba került, hogy lesz egy kihelyezett ülése a bizottságnak. Lehet már erről valami konkrétumot tudni? Szeptember végére volt ez kitűzve. Tudunk-e már erről valami pontosat?

ELNÖK: Megadom a szót Farkas Sándornak, az indítványtevőnek.

FARKAS SÁNDOR (Fidesz): Továbbra is fennáll a lehetősége ennek a kihelyezett bizottsági ülésnek. A időpontot majd később egyeztetjük, mivel az elmúlt hetekben a térségünkben természeti katasztrófa volt az esőzések miatt, hiszen három nap alatt 130 milliméter csapadék hullt le. Ebben az állapotban nem szeretném a bizottságot „látni”, jobb lenne egy olyan időpontot találni, amikor már barátságosabb a környezet. Ezért nem éltem még a rásegítéssel. Nem múlt el az esély, szeretném látni a bizottságot nálunk az említett telepen. Lesz egy őszi szünet a parlamenti munkában október 12-ig.

ELNÖK: Én még nem tudok róla, mert erről hivatalos bejelentést még nem kaptunk.

FARKAS SÁNDOR (Fidesz): Hivatalos bejelentés valóban nincs, de nagyon valószínű, hogy csak október 12. után folytatódik a parlament munkája. Akkor tartanánk meg a kihelyezett ülést, ha ez megfelel.

ELNÖK: Visszatérnék Magyar Zoltán alelnök úr kérdéseire. Mind AKG, mind zöldség-gyümölcs és egyéb fronton mind Czerván György agrárgazdaságért felelős FM-államtitkár, mind pedig Kiss Miklós vidékfejlesztésért felelős államtitkár meghívását tervezzük. Ezt a frakcióülésünkön el is döntöttük. Egyetlenegy kis probléma van: még mindig van lezáratlan vitaszakasz az EU-ban a különféle notifikációs és zöldítési programok keretében, amely kapcsolódik az AKG esetleges

további életéhez – ezért nincsenek még meghirdetve különböző pontok –, illetve az úgynevezett zöldítési program tekintetében, amely különféle 5 százalékos természeti környezet kialakítását, vetésforgó és gyeplegelő megtartását és egyebeket indítványoz, még mindig van lezáratlan vitaszakasz. Amíg ezek le nem zárulnak, addig nem tudnak semmit. Illetve már előkészültek különféle fordulatokra, hogy ha így zárul le, akkor talán így tudunk kommunikálni, ha meg úgy, akkor meg úgy tudunk a gazdák felé kommunikálni. Tehát ez a feltétel, de mind a két államtitkárt szeretnénk meghallgatni. Azt gondolom, hogy ez néhány héten belül megtörténhet, amikor már teljesen képből lesznek az államtitkárok a mozgástérrel kapcsolatban.

Az MVH elnökének a távozásáról: én úgy tudom, hogy ő mondott le. Miniszter urat megkérdeztük erről a zárt frakcióülésen, s ő jelezte, hogy valószínűleg a hó végére ki tudja nevezni az utódját. Az új MVH-elnököt szeretném majd meghívni a bizottság tájékoztatására.

Nekem is lenne egy apró megjegyzésem. Nincs intenzív kötelezettsége a bizottságnak ülésezésre, hiszen még nincsenek olyan törvényjavaslatok benyújtva, amelyek a fő profilunkba illenének, azaz amelyek esetében mi lennénk az első helyen kijelölt bizottság. Ugyanakkor bizonyára olvastátok a hírt, hogy Péter Mihály, az NFA felügyelőbizottságának az elnöke lemondott, más megbízatása van, a Birtokpolitikai Tanácsban kapott vezető beosztást. Az ő helyét majd pótolnunk kell. Ő a kisüzemi termelők, azaz a gazdakörök részéről került delegálásra. Titkárságunk már jelezte a Gazdakörök Országos Szövetsége vezetőjének, hogy tegyenek javaslatot Péter Mihály pótlására. Ez egy feladatunk lesz. S úgy tudom, hogy egy olyan törvényjavaslat van benyújtva, amiről harminc napon belül döntenünk kell. Ez néhány napja érkezett. Ezen kívül nem látok okot arra, hogy bizottsági ülést tartsunk. Ez könnyen azt jelentheti, hogy a jövő héten szerdán nem tartunk bizottsági ülést. De ha közben valamilyen időköznyeszer bejön, akkor megpróbálom szerdán délelőtt – merthogy aznap lesz legközelebb plenáris ülés – megtartani a bizottsági ülést, és erről hivatali úton mindenki értesülni fog.

Van-e még az egyebekben további kérdés, észrevétel, bármilyen bejelentenivaló? *(Nincs jelentkező.)* Nincs.

Az ülés berekesztése

Megköszönöm képviselőtársaim munkáját, mindenkinek további szép napot kívánok és az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 30 perc)

Font Sándor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Soós Ferenc